

# Obsah

|                                                                                                                            |           |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| Předmluva . . . . .                                                                                                        | 12        |
| Scházíme se popáté . . . . .                                                                                               | 13        |
| Ze zahajovacího projevu ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                                            | 14        |
| <b>1 Svět, v němž žijeme . . . . .</b>                                                                                     | <b>17</b> |
| <b>1.1 Horizonty evropské a globální . . . . .</b>                                                                         | <b>17</b> |
| Sebevědomě, jako rovný s rovným. Evropská ústava a naše budoucnost ( <i>Václav Klaus, prezident ČR</i> ) . . . . .         | 17        |
| 0 Európa národov ( <i>Rudolf Chmel, ministr kultury SR</i> ) . . . . .                                                     | 18        |
| Demokracie, liberalismus a nacionalismus současnosti ( <i>Marie L. Neudorflová</i> ) . . . . .                             | 19        |
| V pasti úspěchu ( <i>Robert Reich</i> ) . . . . .                                                                          | 37        |
| Dosavadní globalizace narušuje nezbytný řád ( <i>Jan Keller</i> ) . . . . .                                                | 38        |
| Chybí lidská odpovědnost. Syndrom „malého národa“. Nedopustíme překrucování dějin ( <i>Petr Schnur</i> ) . . . . .         | 39        |
| K podstatě demokracie ( <i>Jan Pinz</i> ) . . . . .                                                                        | 42        |
| Masarykova „Otázka sociální“ po stu letech ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                         | 46        |
| Krise je i na Západě ( <i>Benjamin Kuras</i> ) . . . . .                                                                   | 51        |
| Odpovědnost za Evropu v optice Masarykovy filozofie dějin ( <i>Jaroslav Opat</i> ) . . . . .                               | 52        |
| Česká a Slovenská republika a jednota Evropy ( <i>Alexandr Ort</i> ) . . . . .                                             | 62        |
| 0 Česká republika a aktuální otázky suverenity. Jsou politici stoupenci cizích zájmů? ( <i>Václav Pavlíček</i> ) . . . . . | 69        |
| 0 Státní suverenita a EU ( <i>Dalibor Plichta</i> ) . . . . .                                                              | 74        |
| 0 EU jako „koncert velmocí“? ( <i>Jan Zahradil</i> ) . . . . .                                                             | 76        |
| Obrana národních zájmů v mezinárodním právu ( <i>Miroslav Polreich</i> ) . . . . .                                         | 77        |
| Mezinárodní kontext česko-slovenských vztahů ( <i>Čestmír Císař</i> ) . . . . .                                            | 81        |
| Česko-slovenské vztahy jako faktor mezinárodních vztahů ( <i>Zdeněk Veselý</i> ) . . . . .                                 | 87        |
| Neutralismus jako společná naděje ( <i>Bohumil Kobliha</i> ) . . . . .                                                     | 90        |
| Ekonomické reformy nutno reformovat ( <i>D. Rodrik</i> ) . . . . .                                                         | 93        |
| Etika zisku ( <i>Lubor Karlík</i> ) . . . . .                                                                              | 94        |
| Priority naší konkurenceschopnosti ( <i>Miloš Pick</i> ) . . . . .                                                         | 105       |
| Kacířské eseje Jana Patočky ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                                        | 118       |
| Velekněz konzumu nás dělá bezmocnými ( <i>Ivo Šebestík</i> ) . . . . .                                                     | 121       |
| Humanizmus a bombardovanie ( <i>Michal Petrovič</i> ) . . . . .                                                            | 122       |
| Rostoucí potřeba etiky ( <i>Lumír Tuček</i> ) . . . . .                                                                    | 124       |

|          |                                                                                                                      |            |
|----------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| ●        | Naše kultura v naší Evropě ( <i>František Pospíšil</i> ) . . . . .                                                   | 125        |
|          | Humanizácia človeka ( <i>Dušan Mellner</i> ) . . . . .                                                               | 126        |
|          | Riziko odcizování ( <i>Bohumír Blížkovský, Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                       | 128        |
|          | <b>1.2 Nejbližší sousedé a střední Evropa</b> . . . . .                                                              | 132        |
| □        | Má střední Evropa budoucnost? ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                                | 132        |
|          | Benelux a Severní rada potvrzují význam Visegrádu ( <i>Martin Svárovský, MZV ČR</i> ) . . . . .                      | 138        |
|          | Česko-slovensko-polská otázka ( <i>Radek Vogl</i> ) . . . . .                                                        | 141        |
|          | Slovensko, Trianon a tzv. „Benešove dekréty“ ( <i>Pavol Martinický</i> ) . . . . .                                   | 144        |
|          | Mezi proudy zlomu 20. a 21. století ( <i>Rajko Doleček</i> ) . . . . .                                               | 158        |
|          | Slovakistika a slavistika na našich univerzitách ( <i>Ivo Pospíšil</i> ) . . . . .                                   | 161        |
|          | Zůstane „Baťův kanál“ torzem? ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                                | 164        |
|          | Češi se nesmějí dovědět, že čtou německé noviny ( <i>Bořivoj Čelovský</i> ) . . . . .                                | 165        |
|          | Pohoří divočáků ( <i>Emil Hruška</i> ) . . . . .                                                                     | 167        |
|          | Vzácné svědectví o „kmenových náčelnících Sudetenlandu“ ( <i>Emil Sobota</i> ) . . . . .                             | 170        |
| □        | Poválečný odsun byl nutný ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                                   | 171        |
|          | Trojský kůň v Praze? ( <i>Pavel Macháček</i> ) . . . . .                                                             | 172        |
|          | Stop revanšismu a násilí – zelenou demokratické unii! ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                        | 176        |
| <b>2</b> | <b>Česká a slovenská otázka včera, dnes a zítra</b> . . . . .                                                        | <b>180</b> |
|          | Prám duše ( <i>Josef Čermák</i> ) . . . . .                                                                          | 180        |
|          | Proč jsem Čechoslovačka ( <i>Evženie Bujnová</i> ) . . . . .                                                         | 180        |
|          | K ponovembrovému „rozpadu“ Československa ( <i>Fedor Gál, expredsed „Verejnosti proti násiliu“ (VPN)</i> ) . . . . . | 181        |
|          | Česká a slovenská kultura v nás ( <i>J. E. Ladislav Ballek, velvyslanec Slovenskej republiky v ČR</i> ) . . . . .    | 182        |
|          | K 28. říjnu ( <i>Pavel Rychetský</i> ) . . . . .                                                                     | 184        |
|          | Z histórie slovenskej a českej otázky ( <i>Dušan Kováč</i> ) . . . . .                                               | 184        |
| □        | Idea státu československého ( <i>Erazim Kohák</i> ) . . . . .                                                        | 186        |
|          | Význam Československa pre dnešok ( <i>Katarína Zavacká</i> ) . . . . .                                               | 187        |
|          | Varování k 85. výročí vzniku Československa ( <i>Věra Olivová</i> ) . . . . .                                        | 189        |
| □        | Ano, Masaryk ( <i>Zdeněk Mahler</i> ) . . . . .                                                                      | 190        |
|          | To kalné ráno ( <i>Jaroslav Seifert</i> ) . . . . .                                                                  | 193        |
|          | Zůstáváme věrni? ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . .                                                             | 193        |
|          | Nepřipustíme náš pád! ( <i>Jana Seifertová, předsedkyně Masarykovy společnosti</i> ) . . . . .                       | 201        |
| □        | K otázce českého a slovenského vlastenectví ( <i>Ludvík Tošenovský</i> ) . . . . .                                   | 203        |



|                                                                                                                          |     |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|
| Ve Slovenském národním povstání se bojovalo za Československo<br>( <i>Anděla Dvořáková, předsedkyně ČSBS</i> ) . . . . . | 208 |
| Deportace Čechů ( <i>Jan Vojta, Svaz nuceně nasazených</i> ) . . . . .                                                   | 209 |
| O českém sebevědomí ( <i>Robert Kvaček</i> ) . . . . .                                                                   | 210 |
| O jaké „smíření“ jde na Velehradě? ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                              | 213 |
| Reformační odkaz Mistra Jana Husa ( <i>Marie L. Neudorfllová</i> ) . . . . .                                             | 214 |
| Jan Amos Komenský ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                                               | 216 |
| O smyslu Bílé hory a zásluhách J. Dobrovského ( <i>Josef Haubelt</i> ) . . . . .                                         | 220 |
| Národní obrození ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                                                | 222 |
| T. G. Masaryk ( <i>Marie L. Neudorfllová</i> ) . . . . .                                                                 | 223 |
| Milan Rastislav Štefánik ( <i>Vojtech Čelko</i> ) . . . . .                                                              | 228 |
| Milan Hodža ( <i>Vojtech Čelko</i> ) . . . . .                                                                           | 230 |
| Edvard Beneš ( <i>Věra Olivová</i> ) . . . . .                                                                           | 233 |
| Rozumět dějinám! ( <i>Miloslav Bednář</i> ) . . . . .                                                                    | 238 |
| Kdo znevažuje historické zásluhy prezidenta Edvarda Beneše? ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                     | 239 |
| Osvobodte vedoucí představitele Československa! . . . . .                                                                | 240 |
| Alexander Dubček – člověk v politice ( <i>Antonín Benčík</i> ) . . . . .                                                 | 240 |
| Češi, Slováci a Rusíni ve společném státě ( <i>Ladislav Polášek</i> ) . . . . .                                          | 243 |
| Obranný průmysl Československa ( <i>Dalibor Růžička</i> ) . . . . .                                                      | 246 |
| Jednání o novou podobu česko-slovenské federace po listopadu<br>1989 ( <i>Zdeněk Jičínský</i> ) . . . . .                | 249 |
| Čo priniesla Slovenskej republike zvrchovanosť? ( <i>Libor Ebringer</i> ) . . . . .                                      | 255 |
| Konec české národní identity? ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                                   | 257 |
| Protinárodní nihilismus ( <i>Stanislava Kučerová</i> ) . . . . .                                                         | 265 |
| Slováci a Češi – srovnávací studie ( <i>Pavel Machonin</i> ) . . . . .                                                   | 267 |
| Proměny sociální struktury české a slovenské společnosti ( <i>Milan<br/>Tuček</i> ) . . . . .                            | 275 |
| Spolupráce akademií věd ČR a SR ( <i>Jiří Niederle</i> ) . . . . .                                                       | 282 |
| Z parlamentního projevu Bohuslava Sobotky,<br>ministra financí ČR . . . . .                                              | 285 |
| Glosy premiéra Miloše Zemana . . . . .                                                                                   | 286 |
| Celní unie ČR a SR se naplní v EU ( <i>Jaromír Císař, generální<br/>ředitel Rady celní unie</i> ) . . . . .              | 287 |
| Staronové slovenské mýty? ( <i>Robert Rašchman</i> ) . . . . .                                                           | 292 |
| Jsme demokratický a právní stát? ( <i>Antonín Procházka</i> ) . . . . .                                                  | 299 |
| Desatero nápravy naší demokracie ( <i>Zdeněk Malík</i> ) . . . . .                                                       | 301 |
| Drobení naší státnosti? ( <i>Jindřich Klapka</i> ) . . . . .                                                             | 310 |
| Mezi Čechami a Slovenskem ( <i>Robert Kepřt</i> ) . . . . .                                                              | 311 |
| Vymíráme! ( <i>Vladimír Srb</i> ) . . . . .                                                                              | 311 |

|                                                                                                                                          |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| Problémy našeho zdraví a zdravotnictví ( <i>Bohumil Fišer</i> ) . . . . .                                                                | 314        |
| Dějepis v ohrožení? ( <i>Vratislav Čapek, Helena Mandelová a petice historiků a učitelů ČR</i> ) . . . . .                               | 316        |
| Výchova k demokracii. Bez dobrých učitelů se dobře se učit nena- učíme! Ke krizi našeho školství ( <i>Bohumír Blížkovský</i> ) . . . . . | 322        |
| Spisovný jazyk – zbližující či deliaci? ( <i>Ondřej R. Halaga</i> ) . . . . .                                                            | 332        |
| Česká kultura na Slovensku ( <i>Hana Zelinová</i> ) . . . . .                                                                            | 337        |
| Vedľa seba a spolu ( <i>Pavel Vranovský</i> ) . . . . .                                                                                  | 339        |
| Česko-slovenský zázrak na prahu 21. storočí ( <i>Vladimír Skalský, Naďa Vokušová</i> ) . . . . .                                         | 342        |
| <b>3 Závěrečná rekapitulace</b> . . . . .                                                                                                | <b>344</b> |
| 3.1 Náš svět na prahu 21. století . . . . .                                                                                              | 344        |
| 3.2 Rozporuplná globalizace . . . . .                                                                                                    | 362        |
| 3.3 K rozšiřování a reformě EU . . . . .                                                                                                 | 364        |
| 3.4 České a slovenské bilance a výhledy . . . . .                                                                                        | 370        |
| 3.5 Putování naší budoucností . . . . .                                                                                                  | 382        |
| <b>4 Přílohy</b> . . . . .                                                                                                               | <b>386</b> |
| 4.1 Dobová dokumentace . . . . .                                                                                                         | 386        |
| 4.2 Pozoruhodná fakta a statistiky – ČR a SR . . . . .                                                                                   | 397        |
| 4.3 Pozoruhodná fakta a statistiky – Evropa a svět . . . . .                                                                             | 419        |
| 4.4 Věcný a autorský rejstřík . . . . .                                                                                                  | 429        |
| 4.5 Geopolitický přehled kontinentů a států soudobého světa . . . . .                                                                    | 437        |
| Svět na prahu 21. století. Přehledy a tabulky ( <i>Alois Matoušek</i> ) . . . . .                                                        | 437        |

Podaří se nám v EU do roku 2018, před stým výročí vzniku Masarykova Československa a jeho projektu „Demokratická unie střední Evropy“ (Mid-European Democratic Union, Philadelphia, 26.10.1918) realizovat tyto základy československé, středo- i ce-loevropské existence?